

Lublin, dn. 5 czerwca 2024 r.

WPN.6200.1.2.2024.MO

Pan
Krzysztof Gorczyca
Towarzystwo dla Natury i Człowieka
ul. Głęboka 8A
20-612 Lublin
(koordynator petycji)

Odpowiadając na petycję z dnia 9 kwietnia 2024 roku wniesioną do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie w sprawie uznania za rezerwat przyrody fragmentu kompleksu leśnego „Stary Gaj” w granicach administracyjnych miasta Lublin o nazwie „**Lipowa Dolina**”, działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870) informuję, co następuje.

Zgodnie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.) rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, zwierząt i grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Natomiast art. 13 ust. 3 ww. ustawy podaje, że uznanie za rezerwat przyrody obszarów, następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, które określa jego nazwę, położenie lub przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, cele ochrony oraz rodzaj, typ i podtyp rezerwatu przyrody, a także sprawującego nadzór nad rezerwatem. Regionalny dyrektor ochrony środowiska uznaje obszar za rezerwat w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, po zasięgnięciu opinii regionalnej rady ochrony przyrody.

Rezerwat przyrody, obok parku narodowego, jest formą ochrony o najwyższej randze i najsurowszym reżimie ochronnym. Obejmuje on najcenniejsze obszary o charakterze naturalnym. W rezerwacie ochronie podlega całość przyrody żywej i nieożywionej i obowiązuje szereg zakazów szczegółowo określonych w ustawie o ochronie przyrody (art. 15. ust 1 ustawy o ochronie przyrody).

Po przeanalizowaniu raportu z inwentaryzacji przyrodniczej oddziałów 177 i 178 kompleksu leśnego „Stary Gaj”, przeprowadzonej pod kierunkiem prof. dr. hab. Bernarda Stańca, można uznać, że zaproponowany do utworzenia rezerwat przyrody „**Lipowa Dolina**” wpisuje się w definicję rezerwatu przyrody zawartą w art. 13 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody.

Przedmiotowy rezerwat mają stanowić oddziały leśne 177 i 178 leśnictwa Stary Gaj Nadleśnictwa Świdnik, o łącznej powierzchni 57 ha, obejmujące dobrze zachowany drzewostan dębowo-grabowo-lipowy, w wieku 70-90 lat, zróżnicowany wiekowo i gatunkowo, z bogatym

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo
w siedzibie RDOŚ w Lublinie i Wydziałach Spraw Terenowych
ul. Bazylianówka 46, 20-144 Lublin, tel.: 81 71-06-500, fax: 81 71-06-501, sekretariat@lublin.rdos.gov.pl

podszycem i liczną obecnością dojrzałych drzew o charakterze drzew biocenotycznych, a także z obecnością „martwego drewna”.

Na obszarze projektowanego rezerwatu przyrody „Lipowa Dolina” odnotowano 183 gatunki roślin naczyniowych, w tym gatunki chronione: lilia złotogłów, wawrzynek wilczełyko, gnieźnik leśny, podkolan biały, miodownik melisowaty oraz naparstnica zwyczajna.

Podczas badań terenowych w 2021 r. w granicach projektowanego rezerwatu zidentyfikowano 36 gatunków ptaków (26 gatunków uznano za lęgowe, a 10 za niełęgowe), w tym 34 gatunki objęte ochroną gatunkową ścisłą. Ponadto stwierdzona muchołówka żałobna (gatunek niełęgowy) jest wpisana na aktualną „Czerwoną listę Ptaków Polski”. Dodatkowo dzięcioł czarny oraz dzięcioł średni (gatunki lęgowe) są gatunkami szczególnie chronionymi w Unii Europejskiej (załącznik I Dyrektywy Ptasiej).

Dodatkowo omawiany teren charakteryzuje się bogactwem owadów. Podczas inwentaryzacji zaobserwowano okazy owadów reprezentujących 279 taksonów, przy czym 24 z nich zostały stwierdzone po raz pierwszy na Lubelszczyźnie.

Najliczniejsze (ponad 92% wszystkich okazów owadów) i najbardziej zróżnicowane systematycznie okazały się chrząszcze. Dużą grupę stanowiły też owady związane z martwym drewnem.

Na szczególną uwagę zasługuje stwierdzenie w projektowanym rezerwacie mrówek z Czerwonej listy zwierząt zagrożonych i ginących w Polsce takich jak: mrówka pniowa *Campotonus fallax* (kategoria NT), nadrzewnica czteroplamka *Dolichoderus quadripunctatus* (kat. NT) i mrówka północna *Formica aquilonia* (kat. VU).

W projektowanym rezerwacie przyrody „Lipowa Dolina” stwierdzono występowanie 15 gatunków ssaków, w tym 2 objętych ochroną ścisłą i 6 ochroną częściową. W granicach Starego Gaju występują m.in: ryjówka aksamitna, ryjówka malutka, zębielek biały, badylarka pospolita, myszarka zaroślowa, wiewiórka pospolita, borowiec wielki.

Dodatkowo przedmiotowy teren w istotny sposób przyczynia się do zwiększenia wartości środowiska przyrodniczego południowej części miasta Lublin. Kompleks leśny „Stary Gaj” stanowi cenny i unikatowy element krajobrazu kulturowego Lublina, który oprócz funkcji użytkowych pełni ważną rolę w zachowaniu lokalnej bioróżnorodności gatunkowej roślin i zwierząt.

W związku z tym, w ocenie RDOŚ w Lublinie zasadne jest objęcie ochroną rezerwatową przedmiotowego terenu.

Wobec powyższego RDOŚ w Lublinie zobowiązuje się do podjęcia działań zmierzających do objęcia ochroną rezerwatową przedmiotowego terenu.

Jednakże, z racji położenia planowanego rezerwatu „Lipowa Dolina” na gruntach zarządzanych przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe – Nadleśnictwo Świdnik, kluczową rolę w kwestii ustanowienia przedmiotowego rezerwatu przyrody odgrywa zgoda PGLLP.

Jednocześnie zwracam uwagę, że ustanowienie rezerwatu przyrody jest to proces wieloetapowy i wymagający przeprowadzenia procedury konsultacji społecznych oraz wydania zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie w sprawie ustanowienia rezerwatu przyrody w formie aktu prawa miejscowego, zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody.

W pierwszej kolejności konieczne jest sporządzenie projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia rezerwatu, które określa jego nazwę, położenie lub przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, cele ochrony oraz rodzaj, typ i podtyp rezerwatu przyrody, a także sprawującego nadzór nad rezerwatem. Dodatkowo muszą być sporządzone załączniki do zarządzenia opisujące przebieg granicy rezerwatu w postaci punktów załamania oraz mapę z przebiegiem granicy rezerwatu. Zarządzenie powinno także zawierać uzasadnienie prawne

oraz merytoryczne. Następnie projekt zarządzenia przesyła się do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w celu oceny poprawności merytorycznej, prawnej oraz technicznej dokumentu.

W kolejnym etapie projekt zarządzenia poddaje się konsultacjom społecznym poprzez przesłanie go do właściwych miejscowo gmin i rad gmin oraz właściciela / zarządcy terenu - w tym przypadku Nadleśnictwa Świdnik oraz publikuje się w Biuletynie Informacji Publicznej RDOŚ Lublinie. Ewentualne uwagi do projektu regionalny dyrektor ochrony środowiska rozpatruje w uzasadnieniu do zarządzenia w sprawie ustanowienia rezerwatu.

Po konsultacjach społecznych projekt zarządzenia opiniuje Regionalna Rada Ochrony Przyrody działająca przy Regionalnym Dyrektorzem Ochrony Środowiska w Lublinie. Następnie, zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (tekst jedn. Dz. U. 2023 r., poz. 190), projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie w sprawie ustanowienia rezerwatu przyrody, w formie aktu prawa miejscowego, podlega uzgodnieniu z Wojewodą Lubelskim. Po uzyskaniu pozytywnej odpowiedzi zarządzenie w sprawie ustanowienia rezerwatu jest publikowane w Dzienniku Urzędowym woj. lubelskiego.

Na koniec opublikowane zarządzenie, przesyłane jest do Ministra Klimatu i Środowiska w trybie kontroli aktów prawa miejscowego, na podstawie § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespolej administracji rządowej (t. j. Dz. U. z 2009 Nr 222, poz. 1754).

Biorąc pod uwagę powyższe wniesiona petycja zasługuje na uwzględnienie.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
Beata Sielewicz
/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/